

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
สถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

EDUCATION ADMINISTRATION ACCORDING TO THE PHILOSOPHY
OF ECONOMIC SUFFICIENCY ON THE PERSPECTIVES OF THE
EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS UNDER
THE OFFICE OF PRACHINBURI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

¹นฤมล เพชรแวว และ ²ศีกฤทธิ์ ศิลาลาย

¹Narumol Petchvaew and ²Khukrit Silalaiy

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประเทศไทย

Ramkhamhaeng University, Thailand

¹6414470064@rumail.ru.ac.th

Received: May 31, 2023; Revised: July 25, 2023; Accepted: August 21, 2023

บทคัดย่อ

ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล 3) ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ และ 4) ด้านการสร้างสภาพพอประมาณ และผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ผู้บริหารควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กระบวนการบริหารเกิดประสิทธิผลและเป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแนบแน่น 2) ควรมีการ

¹นักศึกษา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างมุมมองของผู้บริหารและข้าราชการครู และ 3) คว้าวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือวิจัยกึ่งทดลองที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมในครั้งต่อไป

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purpose of this research were to study the education administration according to the philosophy of economic sufficiency on the perspectives of the educational institution administrators and to compare the education administration according to the philosophy of economic sufficiency on the perspectives of the educational institution administrators under the office of Prachinburi primary educational service area 1. The samples were 291 teachers civil service teaching in educational institutions under the office of Prachinburi primary educational service area 1. The samples were categorized by using Cohen' random samples, and simple random sampling. The instrument was a questionnaire that used to query teachers' opinions concerning the levels of Empowering Leadership by School Administrators. The questionnaire was found to be couched at the reliability level of 0.986. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and Scheffe's multiple comparison method. The findings revealed that the education administration according to the philosophy of economic sufficiency on the perspectives of the educational institution administrators under the office of Prachinburi primary educational service area 1. Overall and on each aspect was at the highest level. The arithmetic mean values were arranged in descending order as follows: 1) management based on morality and ethics; 2) management based on reason; 3) management based on knowledge, and 4) creating moderation. The comparative results of the education administration according to the philosophy of economic sufficiency on the perspectives of the educational institution administrators under the office of Prachinburi primary educational service area 1. Overall and at each aspect had the statistical significance of .05. The recommendations were as follows: 1) administrators should continuously operate for improvement 2) there should be a comparison of the school administration according to the philosophy of economic sufficiency between the perspectives of administrators and teachers, and 3) research should be done on action or quasi-experimental research that reflects concrete results in the future.

Keywords: Educational administration, Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกลและลึกซึ้งยิ่งกว่านักพัฒนาหรือนักวิชาการใด ๆ จะมีสติเสมอเหมือนได้ตั้งพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมาที่ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนบนหลักแนวคิดพึ่งตนเองเพื่อให้เกิดความพอเพียงพอใช้และมีความสุขโดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัว และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาทระหนักถึงการพัฒนาที่สมดุลก้าวหน้าไปอย่างสมดุลในแต่ละขั้นตอนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา และการมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นกรอบในการคิดและการกระทำสามารถประยุกต์ใช้ในทุกมิติทุกภาคส่วนและทุกด้านของการพัฒนา เพื่อสังคมส่วนรวมได้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเจริญก้าวหน้าไปพร้อมกันอย่างมั่นคงและยั่งยืน (พิชญาดา สิงห์เลิศ, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ในทุกระดับชั้นเพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประยุกต์ปฏิบัติและบูรณาการด้านการเรียนการสอน ตลอดจนการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ตระหนักในความสำคัญภายในตนเองและผู้อื่นอย่างยั่งยืน ทางคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษาได้กำหนดนโยบายให้หน่วยงานสถานศึกษาต่าง ๆ มีการขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายขยายผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษาพอเพียง) โดยเริ่มพัฒนาขยายผลในปี 2554 เป็นต้นมาสถานศึกษามีภารกิจหลักในการให้การศึกษาแก่เยาวชน และได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2548 จนถึงปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ดังนั้น การน้อมนำหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับเยาวชนภายใต้วิถีชีวิตที่ดี มีคุณภาพในสภาวะที่ตนเองเผชิญได้อย่างมีเหตุผล พอเพียง พอประมาณ มีภูมิคุ้มกันภายใต้เงื่อนไข ความรู้คู่คุณธรรมนั้น จะช่วยให้เยาวชนนำพาตนเองและสังคมไทยไปสู่ความสมดุลและมีการพัฒนาที่ยั่งยืนได้และเพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำนวน 119 สถานศึกษา จำนวนครูทั้งสิ้น 1,272 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 291 คน ซึ่งใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen (Cohen, Manion and Morrison, 2011, p. 147) และเทียบสัดส่วนและใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีข้อความจำนวน 40 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t-test) วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 สรุปผล ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 แสดง ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา		ความคิดเห็นของข้าราชการครู		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ด้านการสร้างความพอประมาณ	4.51	0.56	มากที่สุด
2.	ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล	4.54	0.56	มากที่สุด
3.	ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.53	0.55	มากที่สุด
4.	ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้	4.54	0.54	มากที่สุด
5.	ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม จริยธรรม	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม		4.55	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้าง ความพอประมาณ

2. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา แสดง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งบริการ ของผู้บริหารสถานศึกษา		วุฒิการศึกษา					
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการสร้างความพอประมาณ	4.61	0.54	4.23	0.53	5.428*	.000
2	ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล	4.64	0.53	4.29	0.58	4.840*	.000
3	ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.61	0.52	4.31	0.58	4.324*	.000
4	ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้	4.63	0.50	4.29	0.54	5.101*	.000
5	ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บน คุณธรรม จริยธรรม	4.68	0.52	4.41	0.59	3.707*	.000
	รวม	4.64	0.49	4.31	0.52	4.983*	.000

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	ตำแหน่ง				
		น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป	F	p
		$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1.	ด้านการสร้างความพอประมาณ	4.72	4.37	4.31	18.815*	.000
2.	ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล	4.73	4.42	4.37	14.195*	.000
3.	ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.72	4.36	4.39	15.831*	.000
4.	ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้	4.72	4.38	4.41	14.412*	.000
5.	ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บน คุณธรรม จริยธรรม	4.74	4.47	4.51	7.797*	.001
	รวม	4.73	4.40	4.40	15.676*	.000

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตาม

ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ที่	ภาวะผู้นำแบบมุ่งบริการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา				F	p
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่			
		$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$			
1.	ด้านการสร้างความพอประมาณ	4.53	4.55	4.24	5.039*	.007	
2.	ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล	4.59	4.56	4.38	1.863	.157	
3.	ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.54	4.55	4.42	0.871	.420	
4.	ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้	4.56	4.56	4.39	1.569	.210	
5.	ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม จริยธรรม	4.66	4.60	4.52	0.751	.473	
	รวม	4.58	4.56	4.39	1.897	.152	

จากตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ข้าราชการครูที่อยู่ในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีเพียงด้านการสร้างความพอประมาณที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 4.55 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 4.60 ที่ผลเป็นเช่นนี้เนื่องจากอยู่ใน

ระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้ในทุกๆ และมีความสอดคล้องในวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของชัยชนา สุขศรีสวัสดิ์, อโณทัย ประสาน และวันชัย วงศ์ศิลป์ (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช และผลการวิจัยพบว่าการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามหลักอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และงานวิจัยของประธาน ขรรค์เจเนกา และไตรรัตน์ สิทธิกุล (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่ผลการวิจัยพบว่าการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามที่คณะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ที่พบว่า หากจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีที่ชนะต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ที่ผลเป็นเช่นนี้เนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงทางสภาพสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย และโดยเฉพาะการปรับหลักสูตรและการสอนต่าง ๆ รัฐมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นระยะ เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันในการของการศึกษา นอกจากนั้น บริบทของแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกัน รวมถึงการบริหารของผู้บริหารอาจมีความแตกต่างกันเช่นกัน รวมถึงประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษาที่แตกต่างออกไปเช่น ข้าราชการครูบางคนมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี ย่อมมีแนวคิดและแนวการสอนที่แตกต่างกับข้าราชการครู ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ที่น้อยกว่า 5 ปี จากเหตุผลนี้จึงทำให้ผู้บริหารมอบหมายงานให้แก่ข้าราชการครูเหล่านี้ ตามความรู้ความสามารถ หรือตามประสบการณ์ กล่าวคือผู้บริหารมีการมอบหมายงานตามความเหมาะสมกับข้าราชการครูในแต่ละคน หรือแม้การมอบหมายงานให้เป็นไปตามทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น ภาระงาน

ที่ผู้รับมอบหมายมีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อครูผู้สอนที่ได้รับมอบงานได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ทำความเข้าใจกันแล้ว

อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญคือ ต้องมีการกระตุ้นให้กำลังใจ และสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือ ความสะดวก และการชี้แนะ หรือให้คำปรึกษา เป็นระยะเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และความสัมพันธ์อันดีอันดี โดยเฉพาะตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกระดับเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอน ตลอดจนการประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันต่อบริบทของสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษา จึงก่อให้เกิดความตระหนักและฝังรากลึกภายในตนเองและผู้อื่น ส่งผลให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษามุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้มีความรู้ความเข้าใจในสาระของปัญหานั้นตระหนักในความสำคัญและทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง เหมาะสม สถานศึกษามีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในตามแนวของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายใน สถานศึกษา และการจัดระบบบริหารจัดการโดยให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมีการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาอยู่เสมอ สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษาพัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และ คณะกรรมการสถานศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมให้ปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ปรับปรุงโครงสร้าง และพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนั้นแต่ละสถานศึกษาได้มีการจัดทำหรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรมและปรับแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนรู้จัดระบบนิเทศติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินการ โดยให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุเทน แป้งนวลดี, ทินกร พูลพุด และรวงทอง ธารพันธ์ุ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 และผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และงานวิจัยของจินตนาพร ศรีจันทร์ และสุนทร โคตรบรรเทา (2565) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตวาริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ ที่ผลการศึกษาพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความ

คิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตวาริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ โดยรวมแตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของอารีมาน สมมะแอ (2564) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ที่ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 จำแนกตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู ควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายของเนื้อหาหรือหลักสูตร ให้เป็นไปตามสภาวะภูมิสังคมของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการ หรือความจำเป็นในสถานศึกษาของตน รวมทั้งผู้ปกครองและคนในชุมชนอย่างเป็นอย่างมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันในด้านต่าง ๆ โดยการดำเนินกิจกรรมต้องนำไปสู่ความยั่งยืน สมเหตุสมผลมีหลักคิดและหลักปฏิบัติของกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักวิชาการ รายละเอียดของโครงการแสดงถึงความรอบคอบของการวางแผนดำเนินโครงการ สถานศึกษาจำเป็นต้องนำผลการติดตามไปพัฒนาความคิดริเริ่ม/โครงการ/กิจกรรมทางวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนควรดำเนินตามด้วยโครงการที่เลี้ยง ยึดมั่นไม่น้อยเกินไปจนสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ได้บังคับบัญชาโดยเฉพาะเน้นการดำเนินกิจกรรมเชิงกว้างและเชิงลึกในรูปแบบของการบูรณาการระบบความรู้ต่างๆที่สนับสนุนการเรียนรู้ตามรายวิชา เช่น การจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหัวเรื่อง เช่น การบูรณาการความรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ความสามารถ จัดกิจกรรมตามความสนใจและความสามารถ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ ฝึกปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

เอกสารอ้างอิง

- จินตนาพร ศรีจันทร์ และสุนทร โคตรบรรเทา. (2565). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตวาริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 9(3), 95-106.
- จุฑามาศ สำราญกิจ. (2564). รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราจีนบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 13(2), 357-367.

- จุฑามาส พัฒนศิริ. (2560). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ชญชิตา วงศ์ใหญ่, พูนชัย ยาวีราช และสมเกียรติ ตุ่นแก้ว. (2560). การศึกษาการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนอุษาก ลำปางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 10(2), 1-10.
- ชลลดา ไชยธรรม. (2564). การศึกษาการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ชญชานา สุขศรีสวัสดิ์, อโณทัย ประสาน และวันชัย วงศ์ศิลป์. (2561). การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 10(2), 96-104.
- ฐานเศรษฐกิจดิจิทัล. (2565). เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงอะไร. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.thansettakij.com/economy/519073>
- ณัฐพร เอี่ยมหุ่่น. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐสุดา ตะเกาพงษ์. (2561). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018”
- ทรงสุดา น้ำจันทร์ และสมกุล ถาวรกิจ. (2564). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารราชพฤกษ์, 11(2), 64-72.
- ธนากร จักรหา และชัยอนันต์ มั่นคง. (2564). แนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสระบุรี. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 8(3), 167-176.
- นพรัตน์ คำสุทธิ. (2563). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3. วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต, 20(2), 18-34.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประธาน ขรค์เจนการ และไตรรัตน์ สิทธิกุล. (2563). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วารสารราชพฤกษ์, 18(3), 68-78.

- พิชญาดา สิงห์เลิศ. (2560). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พินิจ เครือเหลา และ วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2562). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.10(1), (มกราคม – มิถุนายน 2562).
- มาลีรัตน์ ทองเข้ม. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้. (2560). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.forest.go.th/reforest-admin>.
- อรรชรณ แสงดาว. (2562). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบูรณาการศาสตร์พระราชาด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดพะเยา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อารีมาน สมะแอ. (2564). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนแก่น้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. วารสารวิชาการ สันตพล, 7(1), 147-154.
- อุเทน แป้งนวลดี, ทินกร พูลพุ่ม และรวงทอง ฤาพิณธุ์ (2563). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 6(3), 175-188.
- Best. J. W. and Kahn J.V. (1993). *Research in Education*. (7th ed). Boston, M.A.: Allyn and Bacon.
- Cohen, J. (1977). *Statistical Power Analysis for Behavioral Sciences*. New York: Academic Press.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Test*. (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Rovinelli, R. J.and Hambleton, R. K. (1977). *On the Use of Content Specialists in the Assessment of Criterion-Referenced Test Item Validity*. Dutch Journal for Educational Research, 2(2), 49-60.